

YTTRANDE

Dnr S2015/08100/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 13 april 2016

Betänkandet Fråga patienten! Nya perspektiv i klagomål och tillsyn (SOU 2015:102)

Sammanfattning

SPF Seniorerna föreslår att patientnämnderna, då patienten är en senior, särskilt ska beakta seniorens bästa.

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att

- patientnämnderna ska kommunicera med patienten så som det är lämpligt med hänsyn till frågans eller klagomålets art och den enskildes förmåga att tillgodogöra sig informationen, och att
- det inte ska finnas någon begränsning för vilka klagomål Inspektionen för vård och omsorg har möjlighet att utreda.

SPF Seniorerna stöder inte utredningens förslag att Inspektionen för vård och omsorg får avstå från att utreda klagomål om händelsen ligger mer än två år tillbaka i tiden.

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att

- hälso- och sjukvården bör utvecklas i mer patientcentrerad riktning, och att
- en viktig förutsättning för att klagomålssystemet ska bli mer ändamålsenligt är att hälso- och sjukvården blir mer patientcentrerad.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

7.4.1 Ny lag om stöd vid klagomål

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att patientnämnderna ska kommunicera med patienten så som det är lämpligt med hänsyn till frågans eller klagomålets art och den enskildes förmåga att tillgodogöra sig informationen.

SPF Seniorerna menar att information ska anpassas efter mottagaren. Detta gäller redan i dag och borde vara givet. Förbundet anser att det trots allt gott kan understrykas i en lagbestämmelse.

7.4.3 Särskilt stöd till barn

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att patientnämnderna då patienten är ett barn särskilt ska beakta barnets bästa.

SPF Seniorerna föreslår att patientnämnderna då patienten är en senior särskilt ska beakta seniorens bästa.

I författningskommentaren förtydligas vad som avses med att patientnämnden ”särskilt ska beakta barnets bästa”. Det anges att det bland annat innebär att ”klagomål från barnet ska hanteras extra skyndsamt eftersom ett barns tidsperspektiv är annorlunda än en vuxens och det är angeläget att barnet snabbt får rätt stöd”.

SPF Seniorerna menar att det anförda i tillämpliga delar även i hög grad är tillämpligt på äldre personer. Även äldre kan ha ett delvis annorlunda tidsperspektiv än vad personer mitt i livet har och även äldre kan till följd av bland annat detta ha behov av att snabbt få rätt stöd och missförhållanden åtgärdade för att kunna leva ett anständigt och värdigt liv. Alltför ofta förekommer det att just äldre istället möts av det motsatta förhållningssättet. Bestämmelsen bör enligt SPF Seniorerna på lämpligt sätt kompletteras i enlighet med det här anförda.

8.5 IVO:s utredningsskyldighet begränsas till vissa ärendetyper

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att det inte ska finnas någon begränsning för vilka klagomål Inspektionen för vård och omsorg har möjlighet att utreda.

SPF Seniorerna stöder inte utredningens förslag att Inspektionen för vård och omsorg får avstå från att utreda klagomål om händelsen ligger mer än två år tillbaka i tiden.

SPF Seniorerna anser att det från patientperspektiv är önskvärt att även händelser som inträffade längre tillbaka än två år kan utredas. Det finns starka skäl att för vissa fall ha kvar möjligheten att få utrett händelser som ligger mer än två år tillbaka. Det gäller till exempel möjligheten att få prövat tandvårdsbehandlingar vars konsekvenser kan fullt ut överblickas först efter flera år.

SPF Seniorerna menar att det är svårt att avgöra vilken av skrivningarna som bäst gagnar patienten och förordar en analys av detta i den fortsatta lagstiftningsprocessen med patientens bästa och rättssäkerhet som ledstjärna.

9 Hälso- och sjukvården behöver bli mer patientcentrerad

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att en viktig förutsättning för att klagomålssystemet ska bli mer ändamålsenligt är att hälso- och sjukvården blir mer patientcentrerad.

SPF Seniorerna anser att det är viktigt att patienten involveras efter klagomål och i tillsyn, i mycket högre utsträckning än fallet är i dag. Det är dags att nu realisera patientens engagemang i klagomåls- och tillsynsprocessen. Givetvis bör involvering i övrigt ske i den mån detta är önskvärt, lämpligt och möjligt.

9.5 Strategi för en mer patientcentrerad vård

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att hälso- och sjukvården bör utvecklas i mer patientcentrerad riktning.

SPF Seniorerna anser att begreppet patientcentrerad vård bör definieras på ett entydigt sätt om det ska användas i lagstiftningen. Som begreppet används i dag är det osäkert vad det betyder. Enbart i betänkandet finns det olika infallsvinklar på begreppet patientcentrerad vård.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Jan Vikenheim deltagit.

Christina Rogestam
Förbundsordförande